

คำพิพากษาศาลฎีกาที่ 3574/2537

ห้างหุ้นส่วนจำกัด สาย จัรัสโจทก์ บริษัท เฟรนชิฟส์โตนครซ์ซิงโปรดัคส์ จำกัด กับพวกจำเลย

กฎหมายที่เกี่ยวข้อง ป.พ.พ. มาตรา 1025, ป.พ.พ. มาตรา 1026, ป.พ.พ. มาตรา 1029, ป.พ.พ. มาตรา 1057, ป.วิ.พ. มาตรา 177

ย่อ / หลักกฎหมาย

โจทก์ฟ้องว่าโจทก์และจำเลยที่ 1 ตกลงเป็นหุ้นส่วนกันประกอบกิจการระเบิดหินและย่อยหิน โดยโจทก์และจำเลยที่ 1 ต่างนำเครื่องมือเครื่องใช้มาลงทุนร่วมกัน ให้จำเลยที่ 1 โดยจำเลยที่ 2 เป็นผู้ดำเนินการ แต่จำเลยที่ 1 นำเครื่องมือเครื่องใช้ที่จำเลยที่ 1 นำมาลงทุนร่วมกับโจทก์ไปใช้หาผลประโยชน์ในสถานที่อื่นโดยผลการอันเป็นการผิดข้อตกลง ทำให้โจทก์ได้รับส่วนแบ่งกำไรลดลง ขอให้ศาลสั่งเลิกห้างหุ้นส่วนและตั้งผู้ชำระบัญชี และให้จำเลยทั้งสองใช้เงินกำไรที่โจทก์ควรจะได้ จำเลยที่ 1 ฟ้องแย้งว่าโจทก์นำเครื่องมือหินที่มีสภาพเก่าและทรุดโทรมมาลงทุนต้องเสียเวลาซ่อมทุกเดือน เป็นเหตุให้ได้ผลผลิตไม่มากเท่าที่ควรทำให้จำเลยที่ 1 ได้รับส่วนแบ่งกำไรน้อยลงจากที่เคยได้รับ ขอให้โจทก์ใช้เงินกำไรที่จำเลยที่ 1 ได้รับน้อยลง เช่นนี้ ฟ้องเดิมกับฟ้องแย้งเป็นเรื่องการเข้าหุ้นส่วนรายเดียวกัน มูลกรณีเดียวกัน ฟ้องแย้งจึงเกี่ยวกับฟ้องเดิม

คำพิพากษา

โจทก์ฟ้องว่า โจทก์และจำเลยที่ 1 ร่วมกันจัดตั้งห้างหุ้นส่วนสามัญไม่จดทะเบียนขึ้นเพื่อทำการค้าร่วมกันมีวัตถุประสงค์ทำการระเบิดหิน โม่หินขายหากำไร โดยโจทก์และจำเลยที่ 1 ต่างนำเครื่องมือเครื่องใช้มาลงทุนร่วมกัน และให้จำเลยที่ 1 เป็นผู้ดำเนินกิจการ โดยมอบหมายให้จำเลยที่ 2 เป็นผู้ดำเนินการแทนจำเลยที่ 1 ทั้งหมด แต่จำเลยที่ 1 แอบเอาเครื่องมือเครื่องใช้ที่จำเลยที่ 1 นำมาลงทุนร่วมกับโจทก์ไปใช้หาผลประโยชน์ในสถานที่อื่นโดยผลการ โจทก์แจ้งให้จำเลยทั้งสองนำเครื่องมือเครื่องใช้ดังกล่าวกลับคืนมา และให้แถลงบัญชีตลอดจนรายละเอียดการผลิตการขายหลายครั้ง แต่จำเลยที่ 1 ไม่ปฏิบัติตามที่จำเลยที่ 1 โดยจำเลยที่ 2 ประพฤติผิดข้อตกลงในการจัดตั้งห้างหุ้นส่วนทำให้โจทก์เสียหายไม่ได้รับส่วนแบ่งผลกำไรที่ควรจะได้ขอให้พิพากษาให้ห้างหุ้นส่วนสามัญไม่จดทะเบียนระหว่างโจทก์กับจำเลยที่ 1 เลิกกัน และให้ตั้งผู้ชำระบัญชีนำผลกำไรส่วนที่ยังไม่ได้แบ่งปันกันมาแบ่งปัน ให้จำเลยทั้งสองร่วมกันใช้เงิน 2,372,426.42 บาท แก่โจทก์ พร้อมดอกเบี้ย กับค่าเสียหายอีกเดือนละ 448,100 บาท นับแต่วันฟ้องจนกว่าจำเลยทั้งสองจะหยุดดำเนินการของห้างจำเลยทั้งสองให้การและฟ้องแย้งว่า จำเลยทั้งสองไม่เคยนำเครื่องมือเครื่องใช้ไปใช้ในธุรกิจส่วนตัว แต่เนื่องจากแหล่งหินตามประทานบัตรของโจทก์ลดน้อยลงไม่มีหินที่จะระเบิดมาป้อนโรงงานทำให้เครื่องจักรที่มีอยู่ไม่ได้ใช้ประโยชน์เต็มประสิทธิภาพจำเลยจึงได้คืนเครื่องจักรให้แก่ผู้ให้เช่าซื้อไปโจทก์ไม่มีสิทธิเรียกค่าเสียหายตามฟ้อง เครื่องโม่หินที่โจทก์นำมาลงทุนมีสภาพเก่าและทรุดโทรมมาก ต้องเสียเวลาซ่อมแซมทุกเดือนทำให้ได้ผลผลิตไม่มากเท่าที่ควรเป็นเหตุให้จำเลยที่ 1 ได้รับส่วนแบ่งผลกำไรน้อยลงจากที่เคยได้รับมา ตั้งแต่เดือนกรกฎาคม 2535 ซึ่งโจทก์จะต้องรับผิดชอบจำเลยที่ 1 คิดเป็นเงิน 3,932,404 บาท ขอให้ยกฟ้องและพิพากษาให้โจทก์ใช้ค่าเสียหายให้จำเลยที่ 1 เป็นเงิน 3,932,404 บาท พร้อมดอกเบี้ย ศาลชั้นต้นมีคำสั่งเกี่ยวกับฟ้องแย้งของจำเลยที่ 1 ว่าฟ้องแย้งไม่เกี่ยวกับฟ้องเดิมจึงไม่รับจำเลยที่ 1

อุทธรณ์ศาลอุทธรณ์ภาค 1 พิพากษายืนจำเลยที่ 1 ฎีกาศาลฎีกาวินิจฉัยว่า มีประเด็นที่จะต้องวินิจฉัยว่า ฟ้องแย้งของจำเลยที่ 1 เกี่ยวกับฟ้องเดิมอันจะรับไว้พิจารณาหรือไม่ พิเคราะห์แล้ว โจทก์ฟ้องว่าโจทก์และจำเลยที่ 1 ตกลงเป็นหุ้นส่วนประกอบกิจการระเบิดหินและย่อยหิน โดยโจทก์และจำเลยที่ 1 ต่างนำเครื่องมือเครื่องใช้มาลงทุนร่วมกันให้จำเลยที่ 1 เป็นผู้ดำเนินกิจการ ในช่วงเดือนแรกของการประกอบกิจการโจทก์ก็ได้รับส่วนแบ่งผลกำไรมา 448,100 บาทแต่หลังจากนั้นโจทก์ก็ได้รับส่วนแบ่งผลกำไรลดลงทั้งบางเดือนก็ไม่ได้รับส่วนแบ่งผลกำไรเลย ทั้งนี้ เพราะจำเลยที่ 1 นำเครื่องมือเครื่องใช้ที่จำเลยที่ 1 นำมาลงทุนร่วมกับโจทก์ไปใช้หาผลประโยชน์ในสถานที่อื่น โดยผลการอันเป็นการผิดข้อตกลง โจทก์แจ้งให้จำเลยที่ 1 นำเครื่องมือดังกล่าวมาคืนก็ไม่นำมาให้ แลลงบัญชีของห้างก็ไม่ปฏิบัติขอให้ศาลสั่งเลิกห้างหุ้นส่วนและตั้งผู้ชำระบัญชี และให้จำเลยทั้งสองใช้เงินกำไรที่โจทก์ควรจะได้ จำเลยที่ 1 ฟ้องแย้งว่า โจทก์นำเครื่องมือหินที่มีสภาพเก่าและทรุดโทรมมาลงทุน ต้องเสียเวลาซ่อมทุกเดือน เป็นเหตุให้ได้ผลิตผลไม่มากเท่าที่ควร ทำให้จำเลยที่ 1 ได้รับส่วนแบ่งกำไรน้อยลงจากที่เคยได้รับ ขอให้ศาลบังคับให้โจทก์ใช้เงินส่วนกำไรที่จำเลยที่ 1 ได้รับน้อยลง เช่นนี้ ฟ้องเดิมกับฟ้องแย้งเป็นเรื่องการเข้าหุ้นส่วนรายเดียวกัน มูลกรณีเดียวกัน ฟ้องแย้งจึงเกี่ยวกับฟ้องเดิมอันชอบที่จะรับไว้พิจารณาพิพากษา กลับให้รับฟ้องแย้งของจำเลยที่ 1 ไว้ดำเนินการต่อไป

องค์คณะ

นิเวศน์ คำผอง · ไพศาล รามขางกูร · ทวีชัย เจริญบัณฑิต

ข้อความคำพิพากษาเป็นของศาลฎีกา · ที่มาของข้อมูล: deka.supremecourt.or.th · <https://www.thaideka.online/deka/3574/2537>